

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ СПЕЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ І ПСИХОЛОГІЇ
ІМЕНІ МИКОЛИ ЯРМАЧЕНКА**

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Інститут спеціальної педагогіки і психології
імені Миколи Ярмаченка НАПН України
Директор інституту
Засенко В.В.

“18” травня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**“Технологія проектування дисертаційного
дослідження”**

напря́м підготовки **05 Соціальні та поведінкові науки, 01 Освіта**
(шифр і назва напряму підготовки)
спеціальність **053 Психологія, 016 Спеціальна освіта**
(шифр і назва спеціальності)
Відділ аспірантури і докторантури

2020 – 2021 навчальний рік

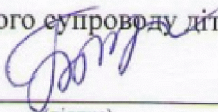
Робоча програма навчальної дисципліни **“Технологія проектування дисертаційного дослідження”** для здобувачів наукового ступеня доктора філософії за напрямом підготовки 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальністю 053 Психологія, 01 Освіта, спеціальність 016 Спеціальна освіта 9 с.

Розробник: Орлов Олег Вікторович, старший науковий співробітник відділу психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими потребами, канд. психол. наук.

Робочу програму схвалено на засіданні відділу психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими потребами

Протокол від “23” квітня 2020 року № 4

Завідувач Відділу психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими потребами

 _____ (підпис) (Баб'як О. О.)
 (прізвище та ініціали)

Схвалено вченою радою Інституту спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України за напрямом підготовки (спеціальністю) **05 Соціальні та поведінкові науки спеціальності 053 Психологія, 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 016 Спеціальна освіта**

Протокол від "14" травня 2020 року № 4

"18" травня 2020 року

Голова вченої ради

 Засенко В.В.

© Орлов О.В., 2020 рік
 © Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка, 2020 рік

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 1	Галузь знань <u>05 Соціальні та поведінкові науки</u> <u>01 Освіта</u>	Нормативна	
	Напрямок підготовки 053 Психологія 016 Спеціальна освіта		
Модулів – 1	Спеціальність: 053 - Психологія 016 - Спеціальна освіта	Рік підготовки	
Змістових модулів – 3		1-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ <small>(назва)</small>		Семестр	
Загальна кількість годин – 30		1-й	-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 10 самостійної роботи студента – 20	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>Доктор філософії</u>	Лекції	
		6 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		4 год.	год.
		Вид контролю:	
		залік	

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: сформувати цілісне бачення дослідницької діяльності як процесу та вміння самостійно організувати цей процес.

Завдання:

- сформувати розуміння сутності наукової діяльності та її змісту, видів, обмежень, основних етапів;
- сформувати розуміння принципів наукової етики та мотивацію до їх дотримання;
- сформувати навички визначення наукового апарату дослідження;
- сформувати навички організації наукової діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач ступеня доктора філософії повинен:

знати:

- сутність та обмеження дисертаційних досліджень;
- види наукових досліджень
- зміст основних етапів наукових досліджень
- принципи наукової етики

вміти:

- визначати предмет, об'єкт, мету та завдання дослідження
- створювати дослідницьку пропозицію / проєкт дослідження
- планувати дослідження та оцінювати необхідні ресурси
- користуватись системами пошуку наукової літератури
- структурувати матеріали дослідження та створювати системи їх зберігання

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Дисертаційні дослідження як вид наукової діяльності

Тема 1. Дослідження на здобуття наукового ступеня доктора філософії

Вступ до дисципліни. Види та форми наукової діяльності. Сутність та обмеження досліджень на здобуття наукового ступеня доктора філософії.

Тема 2. Види наукових досліджень

Види наукових досліджень. Теоретичні дослідження. Метааналітичні дослідження. Експериментальні дослідження. Кейс-стаді. Порівняльні дослідження. Кількісні та якісні дослідницькі методи. Етапи наукового дослідження.

Змістовий модуль 2. Науковий апарат дослідження

Тема 3. Наукова проблематика

Пошук дослідницької проблеми. Актуальність дослідження. Об'єкт та предмет дослідження. Наукова новизна та практична значущість дослідження. Впровадження результатів дослідження. Визначення наукових проблем. Огляд літератури. Системи пошуку літератури. Бази анотацій та повнотекстові наукові бази.

Тема 4. Дизайн дослідження

Формулювання дослідницьких гіпотез. Завдання дослідження. Вибір дослідницьких методів. Обладнання. Збір даних. Зберігання даних. Систематизація та зберігання матеріалів дослідження.

Змістовий модуль 3. Міжнародні стандарти дослідницької діяльності

Тема 5. Проектування та організація дослідження

Планування дослідження. Часові, людські, матеріальні та інформаційні ресурси. Дослідницька пропозиція / проєкт дослідження.

Тема 6. Наукова етика

Наукова етика. Проблеми етичного ставлення до учасників дослідження. Інформована згода. Етичне поводження з даними. Анонімізація. Академічна доброчесність. Авторство. Авторське право. Оригінальність дослідження. Цитування. Плагіат. Автоплагіат. Надлишкові публікації та дубляж. Фабрикація даних. Маніпулювання даними. Конфлікт інтересів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усьог о	у тому числі				
		л	п	с	зал ік	екзамен		л	п	с	залі к	екзамен
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<i>Змістовий модуль 1. Дисертаційні дослідження як вид наукової діяльності</i>												
Тема 1. Дослідження на здобуття наукового ступеня доктора філософії	1	1	-	-								
Тема 2. Види наукових досліджень	1	1	-	-								
Разом за змістовим модулем 1	2	2	-	-								
<i>Змістовий модуль 2. Науковий апарат дослідження</i>												
Тема 3. Наукова проблематика	2	1	1	-								
Тема 4. Дизайн дослідження	2	1	1	-								
Разом за змістовим модулем 2	4	2	2	-								
<i>Змістовий модуль 3. Міжнародні стандарти дослідницької діяльності</i>												
Тема 5. Проектування та організація дослідження	3	1	2									
Тема 6. Наукова етика	1	1	-									
Разом за змістовим модулем 3	4	2	2									
Усього годин	10	6	4									

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
-	-	-

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Наукова проблематика	1
2	Дизайн дослідження	1
3	Проектування та організація дослідження	2

7. Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

1. Підготовка до аудиторних занять — 8 год;
  2. Підготовка до контрольних заходів — 2 год;
  3. Опрацювання питань, які не розглядаються на аудиторних заняттях — 10 год;
- Усього — 20 год.

Звіти про самостійну роботу не надаються. Вивчення відповідного матеріалу перевіряється під час поточного та підсумкового контролю знань,

8. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни “Технологія проектування дисертаційного дослідження” використовуються такі методи: проблемно пошуковий, пояснювально-ілюстративний, евристичний.

Під час аудиторних занять застосовуються мультимедійні презентації та роздаткові матеріали, практичні завдання виконуються із застосуванням сучасних наукових інформаційних ресурсів.

9. Методи контролю

Поточний контроль знань здобувачів з навчальної дисципліни проводиться під час виконання практичних завдань.

Підсумковий контроль знань — залік.

10. Розподіл балів, які отримує здобувач доктора філософії

Поточне тестування та самостійна робота						Сума
Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	
10	10	20	20	30	10	

T1, T2 ... T6 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73		
60-63	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	
1-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Гавриш, Н. Б., Хивренко, В. В., Хивренко, В. В., Крутських, Т. В., Георгіянц, В. А., Сахарова, Т. С., ... & Орленко, І. В. (2017). Методичні рекомендації з оформлення дисертаційних робіт здобувачами наукових ступенів доктора наук, доктора філософії (кандидата наук).

12. Рекомендована література

Базова

- Allen, J. E. (2019). *The Productive Graduate Student Writer: How to Manage Your Time, Process, and Energy to Write Your Research Proposal, Thesis, and Dissertation and Get Published*. Stylus Publishing, LLC.
- Dingwall, R., & McDonnell, M. B. (Eds.). (2015). *The Sage handbook of research management*. Sage.
- Новиков, А. М., & НОВИКОВ, Д. А. (2010). *Методология научного исследования*.

Допоміжна

- Athanasou, J. A., Di Fabio, A., Elias, M. J., Ferreira, R., Gitchel, W. D., Jansen, J. D., & Mpfu, E. (2012). *Complete your thesis or dissertation successfully: Practical guidelines*. Juta.
- Пономаренко, Л. А. (2001). *Як підготувати і захистити дисертацію на здобуття наукового ступеня. Методичні поради*. К.: Редакція «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України», Видавництво «Толока».

13. Інформаційні ресурси

1. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. (n.d.). Наукові ступені. Режим доступу:

<https://naqa.gov.ua/%d0%bd%d0%b0%d1%83%d0%ba%d0%be%d0%b2%d1%96-%d1%81%d1%82%d1%83%d0%bf%d0%b5%d0%bd%d1%96/>

Примітки:

1. Робоча програма навчальної дисципліни є нормативним документом інституту і містить виклад конкретного змісту навчальної дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення та їх обсяг, визначає форми та засоби поточного і підсумкового контролів.

2. Розробляється викладачем. Робоча програма навчальної дисципліни розглядається на засіданні вченої ради і затверджується головою вченої ради.

3. Інститутом можуть вноситися зміни до форми та змістового наповнення «Робочої програми навчальної дисципліни» .

4. Формат бланка – А4 (210×297 мм)